Катерина Білокур

Юрій Гундарів

24 листопада народилася видатна українська художниця

Квіти Катерини Білокур упізнають одразу, бо вони ніби завмерли у повітрі, випромінюючи світло…
Утім, вона, як і всі українські селяни на той час, не мала навіть паспорта. Сама навчилася робити пензлі, вибираючи волосинки із котячого хвоста, і фарби – із усіх природних барвників.
Квіти для Катерини були втіленням краси буття. Вона їх ніколи не рвала, а йшла з мольбертом до них, інколи чимало кілометрів…
Батьки дорікали доньці тим, що ніхто її не сватає, та принижували. Такі скандали, зазвичай, завершувалися забороною малювати та нищенням малюнків.
Восени 1934 року, доведена до відчаю, вона побігла топитися до річки. Зайшла по груди у крижану воду і стояла там, прощаючись із життям…
Якось, навесні 1940 року, почула по радіо пісню "Чи я в лузі не калина була" у виконанні Оксани Петрусенко. Це так вразило Катерину, що вона сіла за стіл і написала співачці листа, поклавши у конверт шматок полотна зі своїм малюнком калини.
І стається диво: славетна примадонна, вражена малюнком, показує його своїм знайомим художникам…
У 1949 році Катерину Білокур прийняли до Спілки художників України. А вже через п‘ять років три її картини були включені до експозиції на Міжнародній виставці у Парижі. Там їх побачив Пабло Пікассо і сказав захоплено: "Якби ми мали художницю такого рівня майстерності, то змусили б заговорити про неї цілий світ"…

Тікай від річки мерщій, Катерино,
пиши листа негайно Оксані,
народжуй свої сонцесяйні картини —
не може стати цей день останнім!

Без тебе зів‘януть блакитні квіти,
щось не відкриє для себе ПікАссо,
поблякнуть фарби золотої блакиті…
Без тебе проза вичавить казку…